

گزارش‌های مالی شفاف و دقیق، اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کنند.

۲- توسعه صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه: افزایش تعداد و حجم صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر می‌تواند به جذب سرمایه بیشتر کمک کند.

۳- کاهش بروکراسی: ساده‌سازی قوانین و کاهش موانع اداری می‌تواند روند جذب سرمایه را تسریع کند.

۴- آموزش کارآفرینان: ارائه آموزش‌های لازم در زمینه مدیریت مالی و ارائه برنامه‌های کسب‌وکار می‌تواند شانس جذب سرمایه را افزایش دهد.

چالش‌های جذب سرمایه در استارت‌آپ‌های ایرانی ریشه‌های عمیقی در مسائل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی دارد اما با اتخاذ سیاست‌های مناسب و تلاش برای رفع موانع موجود، می‌توان این اکوسیستم را تقویت کرد و به رشد و شکوفایی بیشتر استارت‌آپ‌ها کمک کرد. آینده استارت‌آپ‌های ایرانی نیازمند حمایت‌های جدی و سرمایه‌گذاری‌های هدفمند است تا بتواند سهم بیشتری از اقتصاد دیجیتال جهانی را به خود اختصاص دهد.

ورود سرمایه‌گذاران خارجی با توجه به موارد مذکور می‌تواند منجر به ایجاد رقابت سالم شود.

حضور شرکت‌های خارجی باعث افزایش رقابت در بازار داخلی می‌شود که این امر به بهبود کیفیت محصولات و خدمات و در نهایت کاهش قیمت‌ها منجر خواهد شد.

بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری خارجی در ایران
روند سرمایه‌گذاری خارجی در ایران طی ۹ ماه سال جاری با چالش‌ها و فرصت‌های متعددی همراه بوده است. این دوره زمانی از نظر تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بسیار پر تنش بوده و تأثیرات قابل توجهی بر وضعیت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی داشته است.

در زمینه سرمایه‌گذاری داخلی، تحولات متعددی همچون افزایش نرخ تورم، نوسانات نرخ ارز و تغییرات در سیاست‌های مالیاتی بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران داخلی تأثیرگذار بوده است.

تلاش‌های دولت برای بهبود شرایط اقتصادی و کاهش فشارهای مالیاتی نشان از علائم مثبت برای ایجاد تعادل در بازار دارد.

تحریم‌های بین‌المللی و مسائل سیاسی نقش کلیدی در کاهش جذابیت بازار ایران برای سرمایه‌گذاران خارجی داشته است. بسیاری از سرمایه‌گذاران خارجی به دلیل تحریم‌ها و ناپایداری‌های اقتصادی از ورود به بازار ایران خودداری یا سرمایه‌گذاری‌های خود را محدود کرده‌اند.

با این حال، توافقات اخیر و مذاکرات بین‌المللی امیدواری‌هایی برای بهبود وضعیت سرمایه‌گذاری خارجی ایجاد کرده است.

با توجه به این چالش‌ها و فرصت‌ها، ایران می‌تواند با اصلاحات اقتصادی و تقویت روابط بین‌المللی، مسیر جذب سرمایه‌های خارجی را هموار کند. این اقدامات می‌تواند منجر به رشد اقتصادی پایدار و افزایش کیفیت زندگی مردم شود.

چالش‌های اصلی سرمایه‌گذاران خارجی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی
با توجه به چالش‌های متعدد، ایران همچنان از پتانسیل بالایی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی برخوردار است. تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، نرخ بهره بالا و انحراف سرمایه‌ها به سمت بازارهای غیرمولد از اصلی‌ترین موانع است اما با انجام اصلاحات اقتصادی و ایجاد فضای امن و شفاف، این چالش‌ها به فرصت‌های رشد و توسعه تبدیل خواهد شد.

ایران در حوزه‌های مختلف مانند نفت و گاز، گردشگری، صنعت و کشاورزی ظرفیت‌های بالایی دارد. با توجه به موقعیت استراتژیک و منابع طبیعی غنی، ایران می‌تواند از این پتانسیل‌ها برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی بهره بگیرد.

بویژه در حوزه گردشگری، ایران می‌تواند با ایجاد زیرساخت‌های لازم و بهبود تصویر بین‌المللی خود، به یکی از قطب‌های مهم گردشگری منطقه تبدیل شود.

نقش سرمایه‌گذاری در رشد اقتصادی
سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به عنوان موتور محرکه رشد اقتصادی، می‌تواند به حل بحران‌های کنونی مانند رکود تورمی کمک کند. با هدایت سرمایه‌ها به سمت بخش‌های مولد و ایجاد ارزش افزوده، می‌توان زمینه رشد اقتصادی پایدار و ایجاد اشتغال را فراهم کرد.

اصلاحات ساختاری و بهبود فضای کسب‌وکار
با وجود چالش‌های پیش‌رو، ایران می‌تواند با انجام اصلاحات ساختاری، بهبود فضای کسب‌وکار و تقویت ثبات سیاسی و امنیتی، به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاران خارجی تبدیل شود.

استفاده بهینه از پتانسیل‌های داخلی و تعامل سازنده با جامعه بین‌الملل، نویدبخش آینده‌ای روشن و امیدبخش برای اقتصاد ایران خواهد بود. سرمایه‌گذاری نه تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی مردم نیز باشد.

گزارش «وطن امروز» درباره راه‌حل‌های عملی

برای بهبود شرایط بخش خصوصی

سرمایه مایه اقتصاد

۱- توسعه زیرساخت‌های اقتصادی: بهبود زیرساخت‌ها از اولویت‌های مهم است.

۲- تقویت نیروی انسانی و فناوری: آموزش و توسعه فناوری از ستون‌های اصلی رشد اقتصادی محسوب می‌شود.

۳- بهبود تصویر بین‌المللی ایران: این امر اعتبار بیشتری برای ایران در سطح جهانی به همراه می‌آورد. نقش بخش خصوصی و جامعه مدنی نیز از دیدگاه کارشناسان اقتصادی با توجه به ۲ موضوع زیر موجب رشد سرمایه‌گذاری می‌شود.

۱- تشویق به مشارکت فعال در پروژه‌های اقتصادی بزرگ

۲- ایجاد تعامل سازنده بین دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی: این کار چالش‌های اقتصادی را برطرف می‌کند.

شفافیت و اعتماد: در پیچه ورود سرمایه برنامه‌های با تمرکز بر ایجاد ثبات، شفافیت و اعتماد می‌تواند ایران را به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی تبدیل کند. اجرای این برنامه نه تنها باعث عبور از چالش‌ها می‌شود، بلکه آینده روشنی برای اقتصاد ایران ترسیم خواهد کرد. این مسیر نه تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه کیفیت زندگی مردم را نیز بهبود خواهد بخشید.

«وطن امروز» در گفت‌وگو با مجید گودرزی، کارشناس اقتصاد این موضوع را بررسی کرد. از دیدگاه وی، تحریم‌های بین‌المللی ایالات متحده که به کانتسا (قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم) مشهور است، مانعی بزرگ در راه جذب سرمایه‌گذاری بالاتر از ۴۰ میلیون دلار ایجاد کرده و اقتصاد ایران را با بحران رکود تورمی (stagflation) مواجه کرده است.

راه‌حلی برای رفع مشکل
گودرزی بر اهمیت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به عنوان تنها راه‌حل رفع این مشکل تأکید دارد. وی می‌گوید: «سرخ بهره‌های بالا و انحراف در سرمایه‌گذاری‌های مولد بزرگ‌ترین چالش‌هایی هستند که اقتصاد کشور با آنها روبرو است.» به گفته وی، سرمایه‌های عظیمی به بازار ارز، رم‌پول‌ها، مسکن، سپرده‌های بانکی و فلزات گرانبه‌ها هدایت شده که بازدهی اقتصادی صفر دارد.

این کارشناس اقتصادی می‌گوید: «در شرایط کنونی، ابزارهای مالی و مالیاتی لازم برای کنترل انحرافات در سرمایه‌گذاری‌ها وجود ندارد.»

وی اضافه می‌کند: «سرخ بهره ۲۳ درصد به همراه ریسک ۱۵ درصدی به این معناست که سرمایه‌گذاری‌هایی با بازدهی زیر ۳۸ درصد غیراقتصادی محسوب می‌شود.»

همچنین تحریم‌های بین‌المللی این مشکلات را تشدید کرده است.

ضرورت کاهش نرخ بهره
گودرزی خاطر نشان می‌کند کاهش نرخ بهره مشابه کشورهای دیگر می‌تواند تأثیر بسزایی بر بهبود اقتصادی کشور داشته باشد. وی می‌گوید: «اگر بتوانیم نرخ بهره را به نرخ صفر نزدیک کنیم و از ابزارهای مالیاتی برای جلوگیری از فرار سرمایه به بازارهای غیرمولد استفاده کنیم، تأثیر تحریم‌های بین‌المللی بشدت کاهش می‌یابد و امکان احیای اقتصاد و حتی رشد اقتصادی ۸ درصدی وجود دارد.»

نقش امنیت سرمایه‌گذاری و شفافیت اقتصادی
وی تأکید می‌کند امنیت سرمایه‌گذاری یکی از عوامل مهم در جذب سرمایه است. او پیشنهاد می‌دهد مسؤولان مربوط به نظرات کارشناسان و فعالان اقتصادی توجه بیشتری داشته باشند و تلاش کنند از مناقشات منطقه‌ای جلوگیری کنند تا ریسک سرمایه‌گذاری کاهش یابد.

دیپلماسی فعال و تعامل سازنده
عزتی بر اهمیت دیپلماسی فعال و تعامل سازنده با کشورهای دیگر برای کاهش تنش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تأکید دارد؛ این اقدامات می‌تواند به ایجاد فضای امن و پایدار کمک کند و نگرانی‌های سرمایه‌گذاران را در این زمینه کاهش دهد.

در خاتمه، عزتی خاطرنشان می‌کند رفع موانع امنیتی و کاهش تنش‌های خارجی به همراه اصلاحات اقتصادی و بهبود فضای کسب‌وکار، از جمله اقدامات ضروری برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی است.

با ایجاد ثبات و امنیت، ایران می‌تواند از پتانسیل‌های خود برای رشد اقتصادی و توسعه پایدار استفاده کند. با توجه به نظرات کارشناسان اقتصادی، ایران همچنان با چالش‌های متعددی در جذب سرمایه‌گذاری برای استارت‌آپ‌ها روبرو است. تحریم‌های بین‌المللی و ریسک بالای سرمایه‌گذاری از جمله عواملی است که سرمایه‌گذاران داخلی را از حمایت مالی دور کرده است. نبود شفافیت مالی، ضعف در ارائه برنامه‌های کسب‌وکار و تجربه‌های ناموفق قبلی، از دلایل اصلی بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود.

موانع جذب سرمایه‌گذاری و نقش دولت در حمایت از استارت‌آپ‌ها
یکی از نمونه‌های بارز این مشکل، پرونده استارت‌آپ بامیلو است. بامیلو که سال ۱۳۹۲ به عنوان یکی از بزرگ‌ترین پلتفرم‌های تجارت الکترونیک در ایران شروع به کار کرد، در نهایت به دلیل مشکلات مالی و عدم توانایی در رقابت با رقبایی چون دیجی‌کالا، سال ۱۳۹۸ فعالیت خود را متوقف کرد.

دولت‌ها می‌توانند با ارائه مشوق‌ها و ایجاد بستری قانونی مناسب، نقش موثری در جذب سرمایه برای استارت‌آپ‌ها ایفا کنند. در ایران، صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه (VC) و برنامه‌هایی مانند طرح نوآفرین به عنوان ابزارهایی برای حمایت از استارت‌آپ‌ها معرفی شده‌اند.

با این حال، بسیاری از فعالان این حوزه معتقدند حمایت‌های دولتی هنوز کافی نیست و نیاز به سیاست‌گذاری‌های شفاف‌تر و گسترده‌تری دارد.

یکی از چالش‌های اساسی، پیچیدگی‌های اداری و بروکراسی سنگین است که روند جذب سرمایه را کند می‌کند. به عنوان مثال، برای دریافت تسهیلات از صندوق‌های حمایتی، استارت‌آپ‌ها باید از مراحل طولانی و پیچیده‌ای عبور کنند که گاهی باعث از بین رفتن انگیزه آنها می‌شود.

وضعیت استارت‌آپ‌های ایرانی در مقایسه با کشورهای منطقه
بر اساس گزارش سالانه مرکز تحقیقات فناوری اطلاعات و ارتباطات ایران، در سال ۱۴۰۱ حدود ۷۰ درصد استارت‌آپ‌ها در مرحله پیش‌رشد باقی مانده و نتوانسته بودند به مراحل بالاتر رشد دست یابند. این گزارش همچنین نشان می‌دهد ۶۰ درصد استارت‌آپ‌ها به دلیل کمبود منابع مالی مجبور به توقف فعالیت شده بودند.

در مقایسه با کشورهای منطقه، ایران در جذب سرمایه‌گذاری خطرپذیر (Venture Capital) جایگاه پایینی دارد. برای مثال، در حالی که ترکیه در سال ۲۰۲۱ بیش از ۱،۵ میلیارد دلار سرمایه خطرپذیر جذب کرد، این رقم در ایران کمتر از ۵۰ میلیون دلار بود. از سوی دیگر، دیجی‌کالا یکی از موفق‌ترین نمونه‌ها در جذب سرمایه داخلی و خارجی است و توانست سال ۱۳۹۷ حدود ۱۰۰ میلیون دلار سرمایه از شرکت‌های بین‌المللی جذب کند.

در مقابل، ناکسی‌باب که در سال‌های اولیه فعالیت‌شان رقیب جدی اسنپ محسوب می‌شد، به دلیل مشکلات مالی و عدم توانایی در جذب سرمایه، نتوانست به فعالیت خود ادامه دهد.

راهکارهای بهبود شرایط
برای بهبود شرایط جذب سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها می‌توان اقدامات زیر را انجام داد:

۱- ایجاد شفافیت مالی: استارت‌آپ‌ها باید با ارائه

گودرزی همچنین اشاره می‌کند شفافیت در اقتصاد ایران با چالش‌های آمارهای غلط و مصنوعی روبرو است.

وی می‌گوید رفع این مشکل می‌تواند به بهبود وضعیت اقتصادی کمک کند.

ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری خارجی
به گفته این کارشناس اقتصادی، ظرفیت ویژه‌ای برای جذب سرمایه خارجی در حوزه نفت و گاز و گردشگری وجود دارد. وی توضیح می‌دهد ایران در حوزه توریسم، پتانسیل بالاتری نسبت به ترکیه دارد.

اگر مسائل موجود در زمینه امنیت توریسم و مشکلات سیاسی با کشورهای اروپایی و آمریکایی حل شود، این حوزه می‌تواند به درآمدی مشابه درآمد نفتی دست یابد.

پتانسیل بخش‌های مختلف اقتصادی
گودرزی به جذابیت‌های دیگر سرمایه‌گذاری در ایران هم اشاره دارد؛ به عنوان مثال، سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن در طول ۸ سال دولت روحانی ۲۲۵ درصد رشد قیمت داشته است.

همچنین بخش‌های مختلف اقتصادی که صادرات محور هستند، با وجود کاهش ارزش پول ملی، حاشیه سود بالایی را تجربه کرده‌اند.

مرتضی عزتی، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس نیز در این باره اظهار داشت: ایران با وجود قرار گرفتن در پایین‌ترین رتبه‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی، پتانسیل بالایی با اجرای برخی اصلاحات دارد.

در مقایسه با کشورهای درگیر جنگ یا تحت تحریم‌های شدید همچون کره شمالی و میانمار، ایران در موقعیتی مشابه قرار گرفته و حتی کشورهای همسایه مانند افغانستان و عراق با وجود مسائل نظامی خود، موفق‌تر عمل کرده‌اند.

چالش‌های اصلی جذب سرمایه‌گذاران خارجی
عزتی بر این باور است یکی از دلایل اصلی این وضعیت، وجود گروه‌هایی با تفکرات متنوع است که مانع ایجاد فضای اقتصادی مناسب برای سرمایه‌گذاران خارجی می‌شوند. به گفته وی، رشد اقتصادی بشدت وابسته به میزان سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی است و هر کشوری که بتواند سرمایه بیشتری جذب کند، رشد اقتصادی بیشتری خواهد داشت.

اهمیت سرمایه‌گذاری در رشد اقتصادی و راهکارها
به گفته عزتی، ۳ عامل اصلی رشد اقتصادی عبارتند از: سرمایه‌گذاری، تکنولوژی و نیروی انسانی. ایران در حال حاضر نیروی انسانی کافی دارد ولی در ۲ عامل دیگر کمبودهایی دارد که مانع از رشد اقتصادی می‌شود.

برای جذب سرمایه‌گذار خارجی، پیشنهاد می‌دهد ایران به بهبود فضای اقتصادی و امنیت سرمایه‌گذاری توجه کند.

وی تأکید دارد سرمایه‌گذاران خارجی به دنبال محیطی امن و پایدار هستند که در آن سرمایه‌شان تضمین شده باشد و قوانین شفاف و قابل پیش‌بینی باشد، همچنین امکان نقل و انتقال مالی بدون محدودیت‌های غیرضروری وجود داشته باشد.

اصلاحات اقتصادی و تقویت ثبات سیاسی
عزتی معتقد است ایران با وجود چالش‌های تحریمی و محدودیت‌های مرتبط با FATF، می‌تواند با ایجاد اصلاحات اقتصادی، بهبود فضای کسب‌وکار و تقویت ثبات سیاسی، اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کند.

بهبود تصویر ایران در چشم سرمایه‌گذاران بین‌المللی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است و تلاش برای کاهش تنش‌های سیاسی و تعامل بیشتر با جامعه بین‌الملل می‌تواند به این هدف کمک کند.

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس اشاره می‌کند ثبات داخلی و جلوگیری از اقدامات غیرقابل پیش‌بینی که ممکن است بر فضای سرمایه‌گذاری تأثیر بگذارد، از جمله عوامل کلیدی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی است.

وی بر اهمیت ثبات امنیتی و دوری از تنش‌های نظامی تأکید دارد و می‌گوید: «سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند در محیطی فعالیت کنند که از هر گونه درگیری یا ناامنی به دور باشد.»

